

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Tdo/31/2019
Identifikačné číslo spisu: 9019200022
Dátum vydania rozhodnutia: 10.09.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Peter Paluda
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:9019200022.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Paludu a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Jany Serbovej v trestnej veci obvineného L. Z., pre pokračujúci zločin znásilnenia v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona k § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a iné, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 10. septembra 2019 v Bratislave, o dovolaní obvineného L. Z. proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo dňa 28. januára 2016, sp. zn. 2To/47/2015, takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku dovolanie obvineného L. Z. sa o d m i e t a.

Odôvodnenie

I.
Konanie predchádzajúce dovolaniu

Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou (ďalej aj „prvostupňový súd“) z 10. júna 2015, sp. zn. 12T/43/2015, bol obvinený L. Z. uznaný za vinného v bodoch 1 a 2 rozsudku z pokračovacieho zločinu znásilnenia v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona k § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona a zo zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, sčasti spáchaný v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a v bode 2 rozsudku z prečinu súlože medzi príbuznými podľa § 203 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

1) v presne nezistený deň v období od 25. augusta 2014 do 28. augusta 2014, vo večerných hodinách, v rodinnom dome na H. ulici č. XXX vo O., okres O., svoju dcéru V. Z., nar. XX. V. XXXX, zvalil na posteľ, rukami jej zakrýval ústa, obchytkával ju po pohlavných orgánoch, dolnými končatinami jej roztrhol nohy, pričom pri pokuse poškodenej od obvineného ujsť, ju tento opätovne zvalil na posteľ, pridržiaval ju, roztrhal jej oblečenie, na krik poškodenej sa pritom zobudila mal. L. Z., poškodenej sa napokon podarilo od obvineného ujsť do izby, v ktorej spali jej mal. súrodenci, pričom obvinený do nej hodil detskú vaničku ako aj popolník, pričom jej aj rozbil mobilný telefón zn. Sony XPERIA, čím jej spôsobil škodu v sume 100,- eur rozbitím mobilného telefónu a nespôsobil jej zranenia vyžadujúce si

lekárske ošetrovanie,

- dňa 28. augusta 2014, v čase okolo 23.30 hod., v rodinnom dome na H. ulici č. XXX vo O., okres O., sa snažil prinútiť svoju dcéru V. Z., nar. XX. V. XXXX, k súloži tým spôsobom, že ju sotil do kresla, pridržoval ju v kresle, otvorenou dlaňou ju udrel po tvári, obchytával ju v oblasti prs a rozkroku, pričom vnikol do jej vagíny prstami a pohlavným údom sa len dotýkal jej pošvy,

- dňa 29. augusta 2014, v presne nezistený čas, vo večerných hodinách, v rodinnom dome na H. ulici č. XXX vo O., okres O., sa snažil prinútiť svoju dcéru V. Z., nar. XX. V. XXXX, k súloži tým spôsobom, že si vyzliekol svoje oblečenie a roztrhal oblečenie poškodenej, pričom jej dal dole legíny a tričko, rukou ju obchytával po prsiach, zadku a v oblasti rozkroku, udrel ju otvorenou dlaňou po tvári, pričom po príchode svedkyne G. N. na krik poškodenej, obvinený upustil od svojho zámeru vykonať s poškodenou pohlavný styk,

2) dňa 30. augusta 2014, v presne nezistený čas, vo večerných hodinách, v rodinnom dome na H. ulici č. XXX vo O., okres O., obvinený pristúpil k poškodenej V. Z., nar. XX. V. XXXX, ktorá sa nachádzala pri kuchynskej linke, udrel ju do hrude, pritlačil ju ku kuchynskej linke, odtiahol ju do obývačky, pričom maloletí súrodenci začali plakať, keďže poškodenej kričala, obvinený však poškodenú zvalil na posteľ, roztrhol jej pyžamo, začal ju obchytávať a bozkávať, pričom sa vyhrážal jej súrodencom a jedného zo súrodencov poškodenej aj udrel otvorenou dlaňou, obvinený sa pritom najprv dotýkal penisom poškodenej V. Z. a neskôr na krátku chvíľu vnikol do pošvy poškodenej penisom.

Za to mu prvostupňový súd uložil podľa § 199 ods. 2 Trestného zákona, s poukazom na § 41 ods. 1, § 38 ods. 4 Trestného zákona, za zistenia prevahy príťažujúcich okolností podľa § 37 písm. m) Trestného zákona a nezistenia poľahčujúcich okolností podľa § 36 Trestného zákona uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 (deväť) rokov a 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona prvostupňový súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom strázenia.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku prvostupňový súd uložil obvinenému povinnosť zaplatiť poškodenej V. Z., nar. XX. V. XXXX vo O., trvale bytom O., H. XXX, prechodne bytom Z. XXXX/XX, náhradu škody v sume 100,- eur.

Krajský súd v Prešove rozhodujúc o odvolaní obvineného L. Z. proti uvedenému rozsudku prvostupňového súdu rozsudkom z 28. januára 2016, sp. zn. 2To/47/2015, podľa § 321 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku zrušil napadnutý rozsudok v celom rozsahu a podľa § 322 ods. 3 Trestného poriadku obvineného L. Z. uznal za vinného v bode 1, 2 rozsudku z pokračujúceho zločinu znásilnenia podľa § 199 ods. 1, ods. 2 písm. b) Trestného zákona s poukazom na § 139 ods. 1 písm. c) Trestného zákona, sčasti v bode 2) dokonaneho a sčasti v bode 1) v štádiu pokusu podľa § 14 ods. 1 Trestného zákona a v bode 2) v jednočinnom súbehu s prečinom súlože medzi príbuznými podľa § 203 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že

1) v presne nezistený deň v období od 25. augusta 2014 do 28. augusta 2014, vo večerných hodinách, v rodinnom dome na H. ulici č. XXX vo O., okres O., svoju dcéru V. Z., nar. XX. V. XXXX, zvalil na posteľ, rukami jej zakrýval ústa, obchytával ju po pohlavných orgánoch, dolnými končatinami jej rozťahoval nohy, pričom pri pokuse poškodenej od obvineného ujsť, ju tento opätovne zvalil na posteľ, pridržoval ju, roztrhal jej oblečenie, na krik poškodenej sa pritom zobudila mal. L. Z., poškodenej sa napokon podarilo od obvineného ujsť do izby, v ktorej spali jej mal. súrodenci, pričom obvinený do nej hodil detskú vaničku ako aj popolník, pričom jej rozbil mobilný telefón zn. Sony XPERIA, čím jej spôsobil škodu v sume 100,- eur rozbitím mobilného telefónu a nespôsobil jej zranenia vyžadujúce si lekárske ošetrovanie,

- dňa 28. augusta 2014, v čase okolo 23.30 hod., v rodinnom dome na H. ulici č. XXX vo O., okres O., sa snažil prinútiť svoju dcéru V. Z., nar. XX. V. XXXX, k súloži tým spôsobom, že ju sotil do kresla, pridržoval ju v kresle, otvorenou dlaňou ju udrel po tvári, obchytával ju v oblasti prs a rozkroku, pričom vnikol do jej vagíny prstami a pohlavným údom sa len dotýkal pošvy,

- dňa 29. augusta 2014, v presne nezistený čas, vo večerných hodinách, v rodinnom dome na H. ulici č. XXX vo O., okres O., sa snažil prinútiť svoju dcéru V. Z., nar. XX. V. XXXX, k súložiu tým spôsobom, že si vyzliekol svoje oblečenie a roztrhol oblečenie poškodenej, pričom jej dal dole legíny a tričko, rukou ju obchytával po prsiach, zadku a v oblasti rozkroku, udrel ju otvorenou dlaňou po tvári, pričom po príchode svedkyne G. N. na krik poškodenej, obvinený upustil od svojho zámeru vykonať s poškodenou pohlavný styk,

2) dňa 30. augusta 2014, v presne nezistený čas, vo večerných hodinách, v rodinnom dome na H. ulici č. XXX vo O., okres O., obvinený pristúpil k poškodenej V. Z., nar. XX. V. XXXX, ktorá sa nachádzala pri kuchynskej linke, udrel ju do hrude, pritlačil ju ku kuchynskej linke, odtiahol ju do obývačky, pričom maloletí súrodenci začali plakať, keďže poškodená kričala, obvinený však poškodenú zvalil na posteľ, roztrhol jej pyžamo, začal ju obchytávať a bozkávať, pričom sa vyhrážal jej súrodencom a jedného zo súrodencov poškodenej aj udrel otvorenou dlaňou, obvinený sa pritom najprv dotýkal penisom poškodenej V. Z. a neskôr na krátku chvíľu vnikol do pošvy poškodenej penisom.

Za to mu krajský súd uložil podľa § 199 ods. 2 Trestného zákona, s poukazom na § 41 ods. 1, § 38 ods. 4 Trestného zákona, za zistenia prevahy priťažujúcich okolností podľa § 37 písm. m) Trestného zákona a nezistenia poľahčujúcich okolností podľa § 36 Trestného zákona úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 9 (deväť) rokov a 8 (osem) mesiacov.

Podľa § 48 ods. 2 písm. b) Trestného zákona krajský súd obvineného na výkon trestu odňatia slobody zaradil do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia.

Podľa § 287 ods. 1 Trestného poriadku krajský súd uložil obvinenému povinnosť zaplatiť poškodenej V. Z., nar. XX. V. XXXX . vo O., trvale bytom O., H. XXX, prechodne bytom Z.. XXXX/XX, náhradu škody v sume 100,- eur.

II.

D o v o l a n i e
a vyjadrenie k nemu

Proti citovanému rozsudku Krajského súdu v Prešove podal obvinený L. Z. dovolanie prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Jána Uhlíka podaním z 18. augusta 2016, osobne podaným na Okresnom súde Vranov nad Topľou 24. augusta 2016, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku.

V podanom dovolaní obvinený uviedol, že skutky, za ktoré bol odsúdený, sa nestali, pričom zotrval na tom, že je nevinný. Uvedené skutky boli podľa obvineného vykonštruované jeho bývalou manželkou W. Z., ktorá na to zneužila aj ich dcéru V. Z.. Bývalá manželka obvineného dlhšiu dobu pred údajným skutkom, ale aj v čase jeho údajného spáchania, nežila na Slovensku, ale v zahraničí, kde mala známosť. Aj napriek tomu, že obvinený už so svojou exmanželkou nežil, táto voči nemu prechovávala nenávisť, až nevraživosť. Využila nehody, ktoré mal poškodený s dcérou V., ktorej vytýkal časté vzdáľovanie sa z domu, najmä v nočných hodinách. Podľa obvineného to však malo svoje opodstatnenie, pretože jeho dcéra bola telesne postihnutá, a týmto spôsobom sa ju snažil chrániť. Obvinený nikdy nepopieral, že k dcére V. mal inú náklonnosť než by k nej mal mať, avšak mala na tom podiel aj ona sama. Z tohto dôvodu si obvinený nevie vysvetliť, prečo sa jeho dcéra dala nahovoriť svojou matkou a obvinila ho z vyššie opísaných skutkov, ktoré sa však podľa jeho názoru nestali. Obvinený pritom poukázal na to, že poškodená V. Z. tvrdila pri všetkých výsluchoch niečo iné, raz uvádzala, že k uvedeným skutkom malo dôjsť trikrát, potom že len dvakrát a nakoniec vypovedala, že k znásilneniu, resp. k pokusu oň malo dôjsť len raz. Rovnako tak poškodená menila časové obdobie, v ktorom sa mali skutky odohrať. Obvinený poukázal taktiež na skutočnosť, že poškodená dlhodobejšie sexuálne žila so svojím druhom. Aj to podľa obvineného naznačuje, že poškodená úmyselne zavádzala orgány činné v trestnom konaní v snahe vyhovieť matke, keďže sama napokon nevedela, koľkokrát mala byť znásilnená. O tom, že si uvedené skutky vymyslela, svedčí podľa obvineného aj to, že jej „poškodenie“ nebolo preukázané ani

zdravotnými vyšetreniami, ani vyšetrením duševného stavu, pri ktorom by sa spáchanie daného skutku určite prejavilo.

Z tohto dôvodu považuje obvinený vyhodnotenie celej trestnej veci prvostupňovým, ako aj odvolacím súdom, aj vo vzťahu k výške trestu, za nesprávne.

Vzhľadom na vyššie uvedené obvinený navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky vyhovel jeho návrhu na dovolanie, podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku rozsudkom vyslovil, že bol porušený zákon, zrušil rozhodnutie Krajského súdu v Prešove z 28. januára 2016, sp. zn. 2To/47/2015, ako aj ďalšie rozhodnutia na citované rozhodnutie Krajského súdu v Prešove obsahovo nadväzujúce a prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znova prerokoval a rozhodol.

K dovolaniu obvineného sa podaním z 23. marca 2018 vyjadrila prokurátorka Okresnej prokuratúry Vranov nad Topľou (ďalej len „prokurátorka“), ktorá uviedla, že obvineným uvádzané skutočnosti boli známe Okresnému súdu Vranov nad Topľou, ktorý vo veci rozhodoval ako prvostupňový súd a taktiež boli známe aj Krajskému súdu v Prešove ako súdu odvolaciemu. Uvedenou obranou obvineného sa preto zaoberal Okresný súd Vranov nad Topľou pri rozhodovaní o podanej obžalobe, ako aj odvolací súd, keďže tieto skutočnosti obvinený uviedol aj v odôvodnení svojho odvolania.

Prokurátorka má za to, že obvinený L. Z. svojím konaním naplnil zákonné znaky skutkových podstát trestných činov, za ktoré bol právoplatne uznaný za vinného a odsúdený na trest odňatia slobody v zmysle zákonných ustanovení. Z tohto dôvodu prokurátorka navrhla, aby dovolací súd dovolanie obvineného v zmysle § 392 Trestného poriadku zamietol.

Spis spolu s podaným dovolaním bol Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky predložený 17. mája 2019, pričom listom z 20. mája 2019 bol vrátený Okresnému súdu Vranov nad Topľou ako predčasne predložený (z dôvodu potreby doručenia vyjadrenia prokurátora obvinenému a jeho obhajcovi). Po vykonaní nariadených úkonov bol spis opätovne predložený Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky 12. augusta 2019.

III.

Konanie pred dovolacím súdom

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 377 Trestného poriadku) pred vydaním rozhodnutia o dovolaní skúmal procesné podmienky pre podanie dovolania a zistil, že dovolanie bolo podané proti prípustnému rozhodnutiu (§ 368 ods. 1, ods. 2 Trestného poriadku), oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonnej lehote a na príslušnom súde (§ 370 ods. 1, ods. 3 Trestného poriadku), a že spĺňa obligatórne obsahové náležitosti dovolania (§ 374 ods. 1 a ods. 2 Trestného poriadku). Okrem toho zistil, že bola splnená aj podmienka dovolania podľa § 372 ods. 1 Trestného poriadku, veta prvá, keďže obvinený pred podaním dovolania využil svoje právo podať riadny opravný prostriedok a o tomto bolo rozhodnuté.

Súčasne však dospel k záveru, že podané dovolanie je potrebné odmietnuť na neverejnom zasadnutí, nakoľko je zrejmé, že nie sú naplnené dôvody dovolania uvedené v § 371 ods. 1 Trestného poriadku.

Úvodom je potrebné uviesť, že dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok proti právoplatným rozhodnutiam súdu, ktorým sa má zabezpečiť náprava procesných a hmotnoprávnych chýb taxatívne uvedených v ustanovení § 371 ods. 1 písm. a) až n) Trestného poriadku. Dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok (s výnimkou dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 3 Trestného poriadku) neslúži na revíziu skutkových zistení urobených súdmi prvého a druhého stupňa.

Podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku dovolanie možno podať, ak je rozhodnutie založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

V rámci posudzovania existencie tohto dovolacieho dôvodu je dovolací súd oprávnený skúmať iba to, či skutok ustálený súdmi v pôvodnom konaní bol subsumovaný pod správnu skutkovú podstatu trestného činu upravenú v Trestnom zákone. Len opačný prípad odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu. Do úvahy prichádzajú dve alternatívy, a síce, že skutok mal byť právne posúdený ako iný trestný čin alebo že skutok nie je trestným činom. Spomenutý dovolací dôvod napĺňa aj zistenie, že rozhodnutie je založené na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Dôvod dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku slúži výlučne na nápravu hmotnoprávnych chýb. Dikciou za bodkočiarkou vylučuje námietky skutkové, to znamená nie je prípustné právne účinne namietat', že skutok tak, ako bol zistený súdmi prvého a druhého stupňa, bol zistený nesprávne a neúplne, ani hodnotenie vykonaných dôkazov, pretože určitý skutkový stav je vždy výsledkom tohto hodnotiaceho procesu (uznesenie najvyššieho súdu z 18. decembra 2012, sp. zn. 2 Tdo 73/2012, uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 47, roč. 2014 - II.).

Dovolací súd hodnotí skutkový stav pri rozhodovaní o dovolaní, ktoré sa opiera o dovolací dôvod uvedený v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku len z toho hľadiska, či skutok alebo iná okolnosť skutkovej povahy boli správne právne posúdené. Z tohto pohľadu hodnotí aj skutočnosť, či skutok, z ktorého bol obvinený uznaný za vinného, bol v tzv. skutkovej vete rozsudku vymedzený tak, aby zodpovedal znakom skutkovej podstaty príslušného trestného činu (porovnaj rozsudok najvyššieho súdu z 22. januára 2008, sp. zn. 2 Tdo 46/2007, uverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 47, roč. 2008).

Dovolacie námietky obvineného, uplatnené v podanom dovolaní, týkajúce sa jeho nevinny, resp. spochybňovania výpovedí poškodenej, nie sú námietkami týkajúcimi sa nesprávneho právneho posúdenia skutku, ale námietkami smerujúcimi k spochybneniu zisteného skutkového stavu a z tohto dôvodu stoja obsahovo zjavne mimo dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorý pripúšťa výhradne námietky právnej povahy, a nie skutkového charakteru. V rámci dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku je skutkový prieskum dovolacím súdom vylúčený vzhľadom na zákaz skúmať a meniť správnosť a úplnosť zisteného skutku [§ 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, časť vety za bodkočiarkou]. Skutkový prieskum by bol v dovolacom konaní možný len v prípade dovolania podaného ministrom spravodlivosti z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 3 Trestného poriadku.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že v predmetnej veci nie je naplnený dôvod dovolania predpokladaný ustanovením § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku a z tohto dôvodu dovolanie obvineného L. Z. na neverejnom zasadnutí podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.